

**Rikkasuon turvetuotantoalueen ympäristöluvan muuttaminen, Kiuruvesi
(00688/20/5115)****549/11.01.00/2018****Ymplk 27.08.2020 § 80**

Valmistelijat: ympäristönsuojelutarkastaja Veera Kajanus,
puh 040 568 2619 ja ympäristöterveystarkastaja Lassi Huttunen, puh
040 094 0344

Vaasan hallinto-oikeus on pyytänyt Kiuruveden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen ja terveydensuojeluviranomaisen vastinetta Kuopion Energia Oy:n valituksen johdosta koskien Rikkasuon Itä-Suomen aluehallintoviraston ympäristölupapäätöstä 29.4.2020 (ISAVI/3372/2018). Vastine pyydetään toimittamaan Vaasan hallinto-oikeudelle 31.8.2020 mennessä.

Itä-Suomen aluehallintovirasto on päätöksessään määrännyt, että Rikkasuon turvetuotannon ympäristölupaa muutetaan niin, että pinta-avalutuskenttä on käytössä ympärivuotisesti ja pinta-avalutuskentältä lähtevälle vedelle asetettiin pitoisuusvaatimukset. Aikaisemmin pinta-avalutuskentältä lähtevien vesien pitoisuuksia on mitattu vain sulan maan aikaan eikä talviaikaisesta toiminnasta ole tietoa. Talviaikaisena käsittelynä on laskeutusallas.

Kuopion Energia Oy on valituksessaan esittänyt, ettei ympäristölupaa muutettaisi ympärivuotiseksi. Yhtiö katsoo kohtuuttomaksi suuren ja kalliin investoinnin toteuttamisen lyhyen elinkaaren ajalle ja epävarmalle taloudelliselle kannattavuudelle. Heidän arvion mukaan muutostyöt maksaisivat enimmillään 68 000 euroa ja kustannukset olisivat kohtuuttomia tiedossa oleviin tuloihin nähden.

Kuopion Energia Oy perustelee valitustaan myös sillä, että nykyinen pinta-avalutuskenttä toimii erittäin hyvin ja muutostyöt voisivat aiheuttaa riskin, että kentän teho heikkenee.

Kyseessä on olemassa oleva tuotantoalue. Turvetuotantoalue sijaitsee noin 28 km Kiuruveden keskustasta pohjoiseen Lapinsalon kylässä (Rikkaturve 263-408-28-3). Rikkasuon turvetuotantoalueen nykyinen pinta-ala on 112 ha ja kolmen auma-alueen ala on yhteensä 4 ha. Ympäristölupa on myönnetty 122,5 ha tuotantoalalle. Alueen kunnostus turvetuotantoon on aloitettu vuonna 2009 ja tuotanto aloitettu 2011. Elinkaariennusteen mukaan tuotantoalue vähenee hiljalleen ja tuotanto päättyy vuoteen 2037 mennessä, mutta pitkän kuljetusmatkan vuoksi tuotanto päättyy todennäköisesti vuosien

2027-2030 aikana kannattamattomana. Jälkikäyttönä tulee olemaan maa- tai metsätaloustuotanto.

Rikkasuon vuosipäästöt ovat keskimäärin olleet Pohjois-Savon turvetuotantoalueiden yhteistarkkailun tulosten mukaan kokonaisfosforia 57 kg/v, kokonaistyppeä 1 341 kg/v, kiintoainetta 10 247 kg/v ja humusta 15 398 kg/v bruttona. Laskelma perustuu sulan maan aikaiseen näytteenottoon. Talviaikainen kuormitus on laskettu tarkkailuohjelman muiden soiden tarkkailutulosten perusteella.

Turvetuotantoalueiden ominaiskuormituksista on laadittu laaja selvitys vuosien 2011-2015 tarkkailuaineistojen perusteella ja vastaava selvitys on tehty aiemmin vuosien 2003-2013 aineistolla. Selvityksen mukaan talviaikaisen pintavalutuskenttäkäsitteilyn käyttöönotto pienentää Rikkasuon kiintoainekuormitusta 764 kg/v, kokonaisfosforikuormitusta 2 kg/v ja typpikuormitusta 93 kg/v sekä lisää humuskuormitusta 671 kg/v.

Kuivatusvedet johdetaan seuraavaa reittiä pitkin: laskuoja-Kivipuro-Rikkajoki-Näläntöjärvi-Remesjoki-Osmanginjärvi-Pöyhönjoki-Palosjärvi-Koskenjoki-Kiuruvesi. Rikkasuon lisäksi neljä muuta turvetuotantoaluetta laskevat vetensä Rikkajokeen.

Valmistelijoiden päätösehdotus:

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristölautakunta lausuu edelleen, että nykyisin parasta käyttökelpoista tekniikkaa edustaa ympärivuotinen pintavalutuskenttä. Ympäristöhallinnon turvetuotannon ympäristönsuojeluohjeen (2/2015) mukaan noin puolet turvetuotannon päästöistä syntyy talvella ja keväällä, joten vesienkäsittelyn on oltava toiminnassa ja toimintakunnossa ympäri vuoden. Näin ollen Itä-Suomen aluehallintoviraston päätös tulee pitää voimassa.

Turvetuotanto jatkuu alueella noin 10 vuotta, joten turvetuotannossa on syytä panostaa vesien käsittelyyn. Lisäksi tulee huomioida, että Savo-Karjalan Ympäristötutkimus Oy:n 18.10.2018 raportin mukaan Rikkasuolla pintavalutuskentän toiminta on useana vuonna alkanut vasta kevätkuulun loppuvaiheessa. Ympäriavuotinen pintavalutuskentän käyttö varmistaa, että vedet käsitellään mahdollisimman tehokkaasti myös suurempien kevätkuuntojen aikaan.

Ympäristöjohtajan päätösehdotus:

Ympäristölautakunta hyväksyy lausunnon valmistelijan ehdotuksen mukaisesti.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.